

145 Sena ta' Storja

Tahrif miġbur minn Charles Mangion

L-10 ta' Frar; il-Festa tan-Nawfragju ta' San Pawl, ilha tkun iċċelebrata mijiet ta' snin iżda fil-festi esterni kienu jiehdu sehem biss baned militari li hija turija kemm l-10 ta' Frar minn dejjem kienet festa nazzjonali għall-Maltin kollha.

145 sena ilu, negozjant b'hanut tal-helu fi Strada San Paolo, flimkien ma' grupp żgħir ta' żgħażaġħ Pawlini; li kull meta kienu jiltaqgħu d-diskors kien dejjem ikun, "X'nistgħu naghmlu biex inkabbru l-festa?" Mill-kliem għaddew għall-fatti; u f'laqgħa li saret fid-19 ta' Ottubru 1874 iddeċidew li jwaqqfu Società Muzikali fil-Belt Valletta. Intgħażlu d-diretturi; Paolo Darmanin; illum magħruf il-fundatur tas-Società; u s-surmast Luigi Carabott. Id-19 ta' Ottubru 1874 huwa għalhekk il-jum tal-fondazzjoni ta' La Valette li jfisser li La Valette hija l-ewwel banda tat-Belt.

Ismijiet proposti kienu: Società Filarmonica San Paolo jew Società Filarmonica La Valette; li ntgħażel u qatt ma tbiddel hliet li maż-zmien sar Società Filarmonica Nazionale La Valette.

Paolo Darmanin - Fundatur tal-Banda

Interessanti l-fatt li juri kemm l-ewwel 35 żaġżuġħ, bandisti/soċji; kellhom għal qalbhom il-Festa u s-Società ġdida; li aċċettaw dawn il-kundizzjonijiet:

Il-Banda mal-ewwel Surmast Luigi Carabott fl-1876

- a) Jixtru u jitgħallmu l-istrument,
- b) Joħorġu l-flus għal kull ma jkun hemm bżonn,
- c) Ihallsu miżata regolarment,
- d) Idoqqu bla ħlas.

Tant dawn iż-żgħażaġh, li issa saru 50, ħadu l-istudju bis-serjetà, li s-surmast Carabott iddeċieda li l-Banda La Valette kienet lesta biex tagħmel id-debutt tagħha fil-pubbliku. Dan sar fit-Teatru Manoel, fit-28 ta' Mejju 1875, f'serata ta' benefiċċju b'risq il-baritonu Lorenzo Del Riccio. Il-gazzetti kollha kellhom kliem ta' tifhir għas-suċċess li kellha l-Banda La Valette.

L-ewwel darba li l-Banda La Valette daqqet fit-toroq tal-Belt kienet fil-Festa tal-Madonna tal-Karmnu f'Lulju tal-istess sena. Sar marċ bl-akbar briju fil-15 ta' Lulju u f'jum il-Festa, La Valette esegwiet programm Mużikali li għalih attendew folol kbar. Suċċess iehor.

Il-ħolma taż-żgħażaġh Pawlini saret realtà meta l-Banda La Valette ħadet sehem għall-ewwel darba fil-Festa tan-Nawfragju fl-10 ta' Frar 1876.

Il-Corriere Mercantile Maltese tal-15 ta' Frar jagħti deskrizzjoni dettaljata tas-suċċess tal-Festa u jagħlaq hekk: "Fl-aħħar nett ngħidu kelmtejn ta' tifhir speċjali lid-dilettanti bravi tal-Banda La Valette li daqqew darbtejn filgħaxija fost l-entuzjażmu tal-poplu. Il-promoturi tal-Festa għandhom għax ikunu kburin bir-riżultat eċċellenti li żgur kien superjuri għall-festi ta' qabel."

Il-Banda f'Algiers fl-1912

Il-Banda f'Tuneż fl-1926

La Valette malajr saret magħrufa mhux biss f'Malta, imma spiss kienet mistiedna f'diversi festi u konkorsi fi bliet barranin; fosthom f'Tuneż 1893; Catania 1906 f'konkurs internazzjonali; Bona u Algiers; iżda l-Konkurs Mużikali li sar f'Como fis-27 ta' Awwissu 1927 għadu jkun imfakkar sal-lum għaliex kien konkurs għat-titlu EČCELLENZA bejn iż-żewġ baned tal-Belt li ntrebaħ f'kull kategorija mil-La Valette.

Għadda ż-żmien, u s-Società l-Banda La Valette baqgħet dejjem tikber.

Waslet it-Tieni Gwerra Dinjija. Ghalkemm il-każin baqa' miftuħ, l-attivitajiet naqsu ħafna u fl-agħar żminijiet bejn 1941 u 1942 il-banda sfaxxat fix-xejn. Ta' min ifakkar li bomba ġarrfet il-parti ta' wara tal-każin.

Kien is-Surmast Giuseppe Camilleri li b'ħila u perseveranza reġa' għaqqad il-banda u kompli jżid is-suċċessi tal-Banda La Valette sas-sena 1968 meta rtira bl-età. Wara perjodu qasir taħt l-aġent Surmast Edgar Lowell, fl-1970 is-Surmast Joseph Sammu kompli, fejn ħalla Camilleri ikabbar is-suċċessi ta' La Valette. Fl-2008, ħa f'idejh id-direzzjoni tal-banda s-Surmast Dominic Darmanin li kompli fejn ħallew is-surmastrijiet ta' qablu u wkoll, il-programmi bdew ikunu aktar varjati u adatti għaž-żminjiet tal-lum.

Is-Società kompliet tikber u ħadet sehem f'kull attività nazzjonali li kien hawn. Saru safriet

Mro Giuseppe Mulè flimkien mal-Kav. Alfred Padovani u Mro Botti waqt il-Kunċert Sinfoniku fit-Teatru Rjal

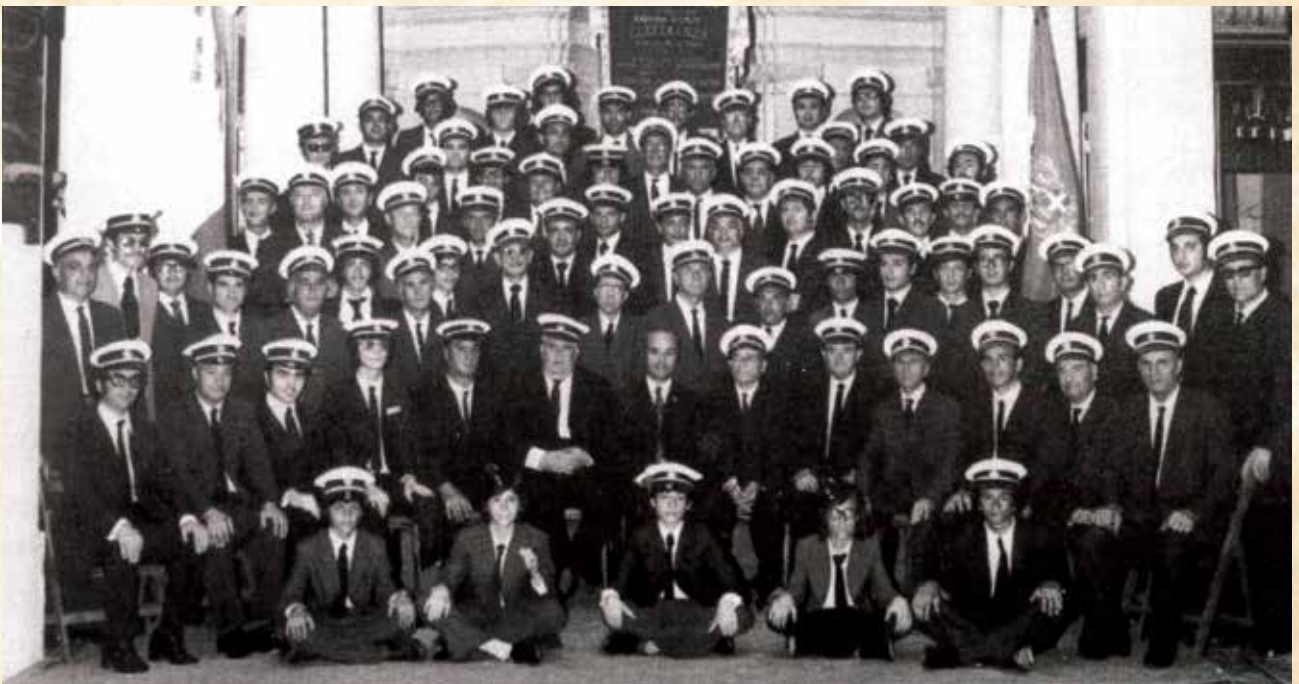
f'Como (2006), Palazzolo (2014) u aktar riċenti f'Gela (2018). F'kull post, il-banda nltaqgħet b'entużjażmu kbir.

F'dawn l-aħħar snin, ġew organizzati fil-Każin wirjiet diversi: wirjiet Pawlini u tal-Ġimgha Mqaddsa fost oħrajn. Riċentement, b'kumitat ħabrieki taħt il-Presidenza tas-Sur Jonathan Grima qed isir progress evidenti fl-ambjent fiżiku tal-Każin u qed ikunu wkoll organizzati attivitajiet

li barra li jservu bħala introjtu finanzarju, ukoll ilaqqgħu l-membri flimkien.

Nawguraw aktar snin ta' ħidma lill-Kumitat ħalli l-isem tas-Società Filarmonica Nazionale La Valette jkompli jkun miżmum fil-għoli bħalma dejjem kien.

Tagħrif miġbur mill-ktieb "La Valette" - 100 sena ta' storja tal-Kan. John Ciarlò

Il-Filarmonica Nazionle taħt id-direzzjoni tas-Surmast Sammut li ħadet sehem waqt iċ-ċelebrazzjonijiet li saru biex ifakkru l-100 sena mit-twaqqif tas-Società

Mro Joseph Sammut jidderiegi l-banda fi Pjazza Regina

Il-Banda waqt programm muzikali fit-Teatru Manoel

